

fiúság útjára, azt szereti, segíti, áldja és fiának fogadja. Csak az ilyen ember érzi a gondviselés közelségét.

Még van egy dolog, amivel foglalkoznunk kell. Mi hisszük, hogy életünk alakulása elsősorban magunk akaratától függ, amely maga után vonja Isten áldását. Ugyanakkor számolunk azzal, hogy vannak olyan erők, olyan tényezők, amelyek hatáskörünkön kívül állnak, amelyekre vagy nagyon kis mértékben, vagy egyáltalán nem tudunk befolyást gyakorolni. Ezeknek az erőknek a létezését kétségbe vonnunk nem szabad.

Viszont az élet minőségét két szempontból lehet meghatározni: milyen körülmények között élünk és hogyan élünk.

Mindannyian szeretnénk jó körülmények között élni. Szeretnők, ha nem lennének gondjaink, súlyos megpróbáltatásaink; ha nem érne betegség, bánat, veszteség, gyász; ha megértés, jóakarát, tisztelet és szeretet venne körül. Ez természetes, szükséges és fontos. De nem a legfontosabb. A legfontosabb az, hogy kik vagyunk, milyenek vagyunk és hogyan élünk. A legsúlyosabb körülmények között is az ember jellemes, becsületes, jó és igaz!

Jézus emberi és prófétai nagysága abban van, hogy felismerte: az élet csodás, szent, istenadta alkalom, hogy az ember addig haladjon erkölcsileg, míg istenfiává lesz és életét Istenországává szépíti és jobbitja. Lám, Ő is beleütközött a közönyösség ércfalába, de erkölcsileg el nem bukott, istenfia tudott lenni, s a halál árnyékában is ragyogott az ő aranyánál fényesebb lelki nagysága.

A templomok azért épültek és azért állnak, hogy áldott segítő eszközei legyenek a fejlődni vágyó, Istenhez vágyó hívő embernek. A templom azonban csak eszköz, az embertől, tőlünk függ, hogy miképpen éljük meg emberségünket és töltjük be istenfiúi hivatásunkat.

Milyen szép lenne életünk, ha úgy emelkednénk, hogy magunk is templommá legyünk és segíteni tudnánk másokat is az Istenhez vezető úton. Ámen.

BIRÓ LAJOS

A MAGVETŐ

Mk 4,1—9

Jézus 30 éves amikor felkeresi a pusztai prédikátort, Keresztelő Jánost, aki őt a Jordán folyó vizében megkereszteli. Megkeresztelkedése után 40 napig a pusztába vonul, ahol felkészül prófétai hivatására. A pusztából való visszatérése után hirdetni kezdte Isten evangéliumát: „Betelt az idő, és egészen közel van már az Isten országa: térjete meg,

és higgyetek az evangéliumban“ (Mk 1,15). Ezután tanítványokat választ: tizenkettőt, kikkel három éven át együtt jár, oktat, nevel, tanít, kiknek példát mutat életével és cselekedeteivel.

Jézus tanításának kiinduló pontja és központi gondolata: Istenország. Ez azt az életet jelenti, amelyben Isten akarata valósul meg és beletartozik minden ember, aki Isten akaratát élni és cselekedni tudja. Hogy mondanivalójának lényegét a vallásenkölcsei igazságokat minden hallgatója megértse, hasonlatokat, példázatokot használt. A mindennapi életből vett példázataival világított rá az örök értékekre. Egyszerű, könnyen érthető, keresetlen szavakkal fejezte ki mondanivalóját.

Amikor tanítani kezdett, nemcsak a tizenkét tanítványnak beszélt, de a köréje gyűlt nagy sokaságnak is. Lesték ajkáról a szót, csüngtek minden szaván; úgy tanított, mint akinek hatalma van.

A magvető példázata megtalálható mindhárom szinoptikus evangéliumban. Az idők folyamán nem egyszer képezte szószerzői beszédem tárgyát, de annál sokkal többször elolvastam és mindig felfedeztem benne új gondolatot. Ennek a példázatnak is — akárcsak a többieknek — kettős értelme van: egy szószerinti és egy belső lelki értelme.

Próbáljuk meg a példázatot elemeire bontani, hogy mondanivalójához, lényegéhez közelebb juthassunk. Négy dologról kell szólnunk: a magvetőről, a magról, a talajról és a termésről.

Aki a munkát végzi, az a magvető. Régebben a szántó-vető, kenyeret termelő ember a búzás zsákot a vállára tette és a frissen szántott földbe szórta a kenyér magvait. A magvetés műveletének formája manapság megváltozott, de a lényege nem. Ma gépek végzik el a magvetés munkáját, csöveken át hullatják a rögök közé a búzaszemeket.

Belső lelki értelemben magvetők voltak a próféták, az írók, költők, tanítók, nevelők, tudósok. De magvető minden ember, aki szavaival és cselekedeteivel a lelki élet szántóföldjébe magot hint, az eszmék magvait. Számunkra a legnagyobb magvető a Názáreti Jézus.

Édesapám szántó-vető ember volt, aki már aratáskor kiválasztotta a vetésre szánt magvakat. Külön arattuk le, külön csépettette ki, gondosan és nagy hozzáértéssel választotta meg a legjobbakat. Az éretlen, léhás, csíráképtelen szemekből nem várhat a földműves gazdag termést. Ezért van nagy szükség arra, hogy gondosan legyen megválasztva a vetni való mag.

Belső lelki értelemben mag minden kiejtett szó, minden leírt betű, minden cselekedet. Mennyi léhás, éretlen, csíráképtelen beszédről és cselekedetről hallunk, szerzünk tudomást. Jó mag, csíráképes az átélt szó, a lélekből fakadó tiszta emberi érzés és gondolat. Jó mag az Isten beszéde, mely örök igazságokat tartalmaz.

A mag csak akkor tud gyökeret verni és termést hozni, ha van föld, talaj. A példázat szerint Jézus négyféle talajról beszél:

Elsőnek említi az útszéli talajt, ahová a magvető kezéből mag hull. Ez nem termő talaj, és így természetes, hogy a mag nem tud gyökeret verni és megsemmisül. Az olyan emberi lelkek hasonlítanak ehhez a

talajhoz, akikben az Istenországáról szóló tanítás meg sem tud tapadni, mert közömbös, kopár, kemény a lelkük.

A példázat szerint a talaj minősége nem egyforma. Van köves talaj is. Az elhintett magvakat befogadja, ki is csíráztatja, de a kicsírázott mag nem tudja mélyre eresztetni a gyökereit és a nap hamar kiszáritja.

Olyan emberi lelkek ezek, akik a tanítást meghallgatják, annak helyet adnak, de a lelkük, kemény, hiányzik benne a lelki mélység, mi-helyt dolgozni, nehézséget, megpróbáltatást kell vállalni érte, hamar el-felejtik; felszínes a lelkük és lelkesedésük csak szalmaláng.

A példázatban említett tövises talaj jó minőségű, termékeny, de mű-veletlen. A magot befogadja, amely a gyomnövények magvával együtt kihajt és növekedik, de termést nem tud hozni, mert a gyom megfojtja.

Ezek olyan lelkek, akik meghallgatják a tanítást befogadják, el is határozzák, hogy megtartják, de gyenge az akaratuk, a gyarlóságoknak tövisei megfojtják. A csábítás nagyobb, mint akaraterejük. Rosszindu-latú szenvedélyeik tövisei, a bűnök miatt termést nem hoz.

A példázat szerint a magnak bizonyos hányada a jó földbe hullott, mely befogadta a magot, benne mély gyökeret tudott verni és termést adott 30, 60, némely pedig 100 annyit.

Ezek azok az emberek, akik törekednek arra, hogy Isten akaratát cselekedjék. Meghallgatják a tanítást, meg is értik és cselekszik is azt, ami Isten akarata. Az ilyen emberek lelkében épül az Istenországa. Azokat lehet idesorolni, akik eszük és szívük talaját odatartják, hogy hulljon bele a jó mag. Befogadják, fölnevelik és meghozzák a várt gyümölcsöt. Egy lényeges tanulság kívánczik ide: érdemes vetni. Ha minden elhin-tett mag nem is hoz termést, de azok, amelyek a jó földbe hulltak, adnak 30, 60 vagy éppen 100 annyit.

Kétféle vetés folyik: kinn az életben a mindennapi kenyérért, de ez időhöz és évszakokhoz van kötve, és benn a szűkebb emberi közössé-gekben, a lelki kenyér, az emberség, a békesség, a tökéletesedés, egyszó-vel Istenországa magvainak lelki magvetése. Ez a magvetés állandó. Mi erre a magvetésre készülünk, ennek a munkásai vagyunk és akarunk lenni.

A magvetés annyi mint emberformálás, s az élet milyensége a szel-lemi magvaktól függött és függ. A természet világában a magvető köte-lessége vetni, a lelki magvetők kötelessége formálni, jobba, igazabbá tökéletesebbé tenni az embert.

A magvető előttünk jár, példát mutat. Azt várjuk tőle, hogy jó ma-gokat hintsen, mert utána áldást csak úgy várhat. Jó földbe vesse a magot, hogy jó termést hozzon. Alkalmas és alkalmatlan időben hivatása a lelki vetés legyen, még akkor is, ha a termést nem ő aratja le. Legyünk mind a lelkek talajának művelői, Istenországa magvainak magvetői. Ne torpanjunk meg, ne álljunk félre. Egész szívünkkel, egész tudásunkkal, egész emberségünkkel végezzük ezt a munkát Isten és ember szolgálá-tára. Amen.

MÁS IS EMBER

Fil 2, 2—6

Az emberi természetnek van egy érdekes vonása. Akiket szeret, azok között is van egy, aki valahogy szívéhez közelebb áll. Pál apostol sem volt kivétel ebben. A filippibeli gyülekezet, amelyhez rövid, mindössze 4 részből álló levelét intézte, számára a legkedvesebb volt valahányból. Ez a gyülekezet nem volt olyan nagy és virágzó, mint a korinthusi, sem olyan jelentős, mint az efézusi, mégis szívének legmelegebb szeretetével ezt a kicsi buzgó közösséget ajándékozta meg. Mert ettől a gyülekezet-től annyi szeretetet, jóságot, önzéstelenséget és ragaszkodó melegséget kapott, hogy azt elfeledni nem tudta. Korinthusban a pártoskodások és rágalmozások az apostol személyét nem egyszer éles támadások központjává tették. Efézusból menekülnie kell a félrevezetett tömeg felzúduló haragja elől, de a kicsi filippibeli gyülekezetben csak szeretetet és jóságot tapasztalt. Római fogságában szívének az szerez boldog örömet, hogy kedvenc gyülekezetének tagjai ajándékokat küldenek neki. Ezt a jóságot köszöni meg magasztos gondolatokkal, mély hálával, s küldi bölcs útmutatásait, atyai tanácsait, lélekhez szóló kéréseit levelében: „Teljesítsétek be az én örömemet, hogy egyenlő indulattal legyetek, ugyanazon szeretettel viseltetvén, egy érzésben ugyanazon indulattal lévén, semmit sem cselekedvén versengésből, sem hiábavaló dicsőségből, hanem alázatosan egymást különbnek tartván ti magatoknál. Ne nézze ki-ki a maga hasznát, hanem mindenki a másokét is. Annakokáért az az indulat legyen bennetek, mely volt Jézusban is.“ Ez az intelem, melyet a búcsúzó apostol kedves gyülekezetének a lelkére köt. Egyre jobban körvonalazódik előtte, hogy a fogságból nincs menekvés. Lelke gazdag, legértékesebb gondolataival, élettapasztalata legdrágább igazságaival akarja gazdagítani a filippibelieket. Világosan lelkük elé állítja azt az életszabályt, melynek betartása mind az egyéni, mind a közösségi élet megmaradását és boldogságát biztosíthatja. Úgy üzen nekik, mint szülő gyermekeinek, hogy legyenek egyek a szeretetben és közös akaratallal olyan élet folytatásában keressék és találják meg életük tartalmát és értelmét, melynek célja az önzetlen, egymásért való áldozatban teljesedik ki. Mindezt pedig csak úgy lehet, hogy „ne nézze ki-ki a maga hasznát, hanem mindenki a másokét is, és az az indulat legyen bennetek, mely volt Jézusban is.“ A későbbiek során a keresztény vallás is ennek az elvnek lett hirdetője; az egymásért élő szeretet cselekedeteivel akarta megújítani, jobbá, igazabbá és boldogabbá tenni az egyéni és közösségi életet.

Ma is az a feladata minden keresztény embernek, hogy bizonyosgátelője legyen ennek a jézusi indulatnak. S bár ennek kézzelfogható eredménye napjainkig vajmi kevés, mégis bizakodó hittel valljuk, hogy a jézusi indulat ott van a lelkünk mélyén, s bár szenvedélyektől és önző